

S. Lucas, XIX.

8.º parte.
Cap. XIV.
XV. y XVI.

41. Et ut appropinquavit, videns civitatem, flevit super illam, dicens:
42. Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quae ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.
43. Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te, et coangustabunt te undique.
44. Et ad terram prosternent te, et filios tuos qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae.

Continúa en el capítulo XVII.

CAPITULO XV.

Entra Jesus en el templo, y recibe el homenaje de los niños.

CLVI.
Christus
templum in-
greditur, et
a pueris lau-
datur.

San Mateo, XXI. 10.-16.

San Marcos, XI. 11.

10. Erum intrasset Jerosolymam, commota est universa civitas, dicens: templum. 11. Et introivit Jerosolymam in

Quis est hic?

11. Populi autem dicebant: Hic est Jesus propheta á Nazareth Galilaeae.

Continúa en el capítulo XVII.

12. Et intravit in templum Dei... (1)....
14. Et accesserunt ad eum caeci et claudi in templo, et sanavit eos.
15. Videntes autem principes sacerdotum et scribae, mirabilia quae fecit, et pueros clamantes in templo et dicentes: Hosanna filio David, indignati sunt,
16. Et dixerunt eis: Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis: Uti que. Numquam legistis: Quia ex ore infantium et lactentium perfecti stii laudem?

Continúa en el capítulo XVII.

(1) Mr. Arietide adhiriéndose al texto de S. Mateo, refiere á este día la acción de Jesus, cuando echó del templo á los vendedores. S. Marcos dice expresamente que fué en el siguiente día, y S. Lucas no determina tiempo. Mr. Toyuard supone que este suceso se repitió dos veces, y por lo mismo reservando para despues la narracion de S. Marcos, coloca aqui la de S. Mateo y S. Lucas. El P. Amelot jurca que no aconteció sino en el segundo día, y á él remite la narracion de ambos evangelistas. Se puede conjeturar que esta dificultad dimana de alguna equivocacion del copista. Tal vez habiendo S. Mateo dicho aqui simplemente: *Et intravit Jesus in templum Dei*, y repitiendo despues del V 19. las mismas palabras con la narracion de que se trata, los copiantes las traspusieron, confundiendo estas dos expresiones semejantes.

CAPITULO XVI.

Algunos gentiles vienen á ver á Jesus. Discurso del Señor sobre su muerte próxima.

San Juan, XII. 20. y siguientes.

CLVII et
CLVIII.
Gentiles ad

20. ERANT autem quidam gentiles, ex his qui ascenderant ut adorarent in die festo.
21. Hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat á Bethsaida Galilaeae.

S. Juan, XII.

Christum ve-
niunt. Sermo
Christi de
sua morte
proxima.
5.º parte.
Cap. XVI.

- laeae, et rogabat eum, dicentes: Domine, volumus Jesum videre.
22. Venit Philippus, et dicit Andrae: Andrae rursum et Philippus dixerunt Jesu.
23. Jesus autem respondit eis, dicens: Venit hora ut clarificetur Filius hominis.
24. Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.
25. Qui amat animam suam, perdet eam, et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam.
26. Si quis mihi ministrat, me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.
27. Nunc anima mea turbata est: et quid dicam? Pater, salvifica me ex hac hora: sed propterea veni in horam hanc.
28. Pater, clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de caelo: Et clarificavi, et iterum clarifica.
29. Turba ergo quae stabat et audierat, dicebat tonitruum esse fictum. Alii dicebant: Angelus ei locutus est.
30. Respondit Jesus, et dixit: Non propter me haec vox venit, sed propter vos.
31. Nunc judicium est mundi: nunc princeps hujus mundi ejicitur foras.
32. Et ego si exaltatus fuero á terra, omnia traham ad meipsum.
33. (Hoc autem dicebat, significans qua morte esset inoriturus).
34. Respondit ei turba: Nos audivimus ex lege, quia Christus suus non in aeternum, et quomodo tu dicis: Oportet exaltari Filium hominis? quis est iste Filius hominis?
35. Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum lumen in vobis est: ambulante dum lucem habetis, ut non vos tenebrae comprehendant: et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.
36. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis sitis. Haec locutus est Jesus, et abiit, et abscondit se ab eis.
37. Cum autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant in eum:
38. Ut sermo Isaiae prophetae impleretur, quem dixit: Domine, quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est?
39. Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaia:
40. Excacavit oculos eorum, et induravit cor eorum, ut non videant oculis, et non intelligant corde, et convertantur, et sanent eos.
41. Haec dixit Isaia, quando vidit gloriam ejus, et locutus est de eo.
42. Verumtamen et ex principibus multi crediderunt in eum: sed propter pharisaeos non confitebantur, ut e synagoga non ejicerentur.
43. Dilixerunt enim gloriam hominum, magis quam gloriam Dei.
44. Jesus autem clamavit et dixit: Qui credit in me, non credit in me, sed in eum qui misit me.
45. Et qui videt me, videt eum qui misit me.
46. Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat.
47. Et si quis audierit verba mea, et non custodierit, ego non iudico eum: non enim veni ut iudicem mundum, sed ut salvificem mundum.
48. Qui spernit me, et non accipit verba mea, habet qui iudicat eum: sermo quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die.

hominibus? At illi, cogitabant inter se, dicens: 26. Si dixerimus, De caelo, dicit nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, Ex hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant Joannem sicut prophetam.

27. Et respondentes Jesu, dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico vobis in qua potestate haec facio.

28. Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare in vinea mea.

29. Ille autem respondens, ait: Nolo. Postea autem, poenitentia motus, abiit.

30. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait: Eo, domine: et non iuit.

31. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis Jesus: Amen dico vobis, quia publicani et meretrices praecedent vos in regnum Dei.

32. Venit enim ad vos Joannes in via iustitiae, et non credidistis ei, publicani autem et meretrices crederunt ei: vos autem videntes, nec poenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei.

33. Aliam parabolam audite: Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et septem circumdedit ei, et fodit in ea torcular, et aedificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est.

34. Cum autem tempus fructuum appropinquaret, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus.

35. Et agricola, apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium vero lapidaverunt.

36. Iterum misit alios

ciam.

30. Baptismus Joannis de caelo erat, an ex hominibus? Respondete mihi.

31. At illi cogitabant intra se, dicens: Quia secum, dicens: Si dixerimus, De caelo, dicit: Quare ergo non credidistis illi? Quare ergo non credidistis ei?

32. Si dixerimus, Ex hominibus, timemus potulum: omnes enim habebant Joannem, quia prophetam esse.

33. Et respondentes dixerunt Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus, ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate haec faciam.

Continúan mas adelante.

te mihi.

4. Baptismus Joannis de caelo erat, an ex hominibus? Respondete mihi.

5. Ait illi cogitabant intra se, dicens: Quia si dixerimus, De caelo, dicit: Quare ergo non credidistis illi?

6. Si autem dixerimus, Ex hominibus, plebs universa lapidabit nos: certum: omnes enim habebant Joannem, quia prophetam esse.

7. Et responderunt se nescire unde esset.

8. Et Jesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate haec facio.

servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter.

37. Novissime autem misit ad eos, filium suum, dicens: Verebuntur filium meum.

38. Agricolaes autem videntes filium, dixerunt intra se: Hic est heres: et habebimus hereditatem ejus.

39. Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt.

40. Cum ergo venerit dominus vineae, quid faciet agricolis illis?

41. Ait illi: Malo male perdet, et vineam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.

42. Dicit illis Jesus: Numquam legistis in Scripturis: Lapidem quem reprobarunt aedificantes, hic factus est in caput anguli: a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

43. Ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructum ejus.

44. Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur: super quem vero ceciderit, conteret eum.

45. Et cum audissent principes sacerdotum et pharisaeorum, cognoverunt quod de ipsis diceret.

46. Et quaerentes eum tenere, timerunt turbas: quoniam sicut prophetam eum habebant.

cerunt.

5. Et rursum alium misit, et illum occiderunt, et plures alios: quosdam caedentes, alios vero occidentes.

6. Adhuc ergo unum habens filium charissimum, et illum misit ad eos novissimum, dicens: Quia reverebuntur filium meum.

7. Coloni autem dixerunt ad invicem: Hic est heres: venite, occidamus illum, et nostra fiat hereditas.

8. Et apprehendentes eum, occiderunt et eiecerunt extra vineam.

9. Quid ergo faciet dominus vineae? Veniet, eos, ait: Quid est ergo et perdet colonos, et dabit vineam aliis.

10. Nec scripturam legistis: Lapidem factus est in caput anguli: a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

11. A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

12. Et quaerebant eum tenere, et timerunt turbas: cognoverunt enim, quoniam illa hora, et timebant eum, quod de ipsis diceret.

13. Quid ergo faciet dominus vineae? Veniet, eos, ait: Quid est ergo et perdet colonos, et dabit vineam aliis.

14. Nec scripturam legistis: Lapidem factus est in caput anguli: a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

15. A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

16. Et quaerebant eum tenere, et timerunt turbas: cognoverunt enim, quoniam illa hora, et timebant eum, quod de ipsis diceret.

S. Mateo, XXII. 1.-14.

1. Er respondens Jesus, dixit iterum in parabolis eis, dicens: 2. Simile factum est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias suo.

3. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et volebant venire.

4. Iterum misit alios servos, dicens: Dicitis invitatis: Ecce prandium

herantes, ejecerunt.

13. Dixit autem dominus vineae: Quid faciam? Mittam filium meum delestum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.

14. Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra se, dicens: Hic est heres, occidamus illum, ut nostra fiat hereditas.

15. Et eiecerunt illum extra vineam, occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vineae?

16. Veniet, et perdet colonos istos, et dabit vineam aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit.

17. Ille autem aspiciens eos, ait: Quid est ergo hoc, quod scriptum est: Lapidem quem reprobarunt aedificantes, hic factus est in caput anguli: a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?

18. Omnis qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur: super quem autem ceciderit, comminetur illum.

19. Et quaerebant principes sacerdotum et scribae, mittere in illum magnum illa hora, et timebant eum, quod de ipsis diceret.

Continúa en el capítulo siguiente.

meum paravi: tauri mei et alifia occisa sunt, et omnia parata, venite ad nuptias.

5. Illi autem neglexerunt: et abierunt alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam.

6. Reliqui vero tenuerunt servos ejus, et contumellis affectos occiderunt.

7. Rex autem, cum audisset, iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit.

8. Tunc ait servis suis: Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni.

9. Ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias.

10. Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et bonos, et impletae sunt nuptiae discumbentium.

11. Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali.

12. Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.

14. Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus, et stridor dentium.

15. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

CAPITULO XX.

Jesus es tentado por los herodianos los saduceos y los fariseos.

S. Mateo XXII. 15. S. Marcos, XII. 13.-37. S. Lucas, XX. 20.-44. siguientes.

CLXVI.
CLXIX.
Jesus ab herodianis, saduceis et pharisaeis tentatus.

15. Tunc abeuntes pharisaei, consilium inierunt ut caperent eum in sermone.

16. Et mittunt ei discipulos suos cum herodianis, dicentes: Magister, scimus quia verax es, et visum Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: non enim respicis personas hominum.

17. Dic ergo nobis quid tibi videtur: Licet censum dare Caesari, an non?

18. Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait: Quid me tentatis, hypocritae?

19. Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium.

13. Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis et herodianis, ut eum caperent eum in sermone.

14. Qui venientes, discunt ei: Magister, scimus quia verax es, et visum Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: non enim respicis personas hominum.

15. Qui sciens veritatem illorum, ait illis: Quid me tentatis? afferte mihi denarium, ut viderem.

16. At illi attulerunt ei. Et ait illis: Cujus est imago haec, et inscriptio?

17. Respondens autem illis ait illis: Reddi-

20. Et observantes miserunt insidiatores, qui se justos simularent, ut caperent eum in sermone, ut traderent illum principatui, et potestati praesidis.

21. Et interrogaverunt eum, dicentes: Magister, scimus quia recte dicis et doces, et non accipis personam, sed visum Dei in veritate doces.

22. Licet nobis tributum dare Caesari, an non? Considerans autem dolum illorum, dixit ad eos: Quid me tentatis?

24. Ostendite mihi denarium. Cujus habet imaginem et inscriptionem? Respondentes, dixerunt ei: Caesaris.

25. Et ait illis: Reddi-

20. Et ait illis Jesus: Cujus est imago haec, et superscriptio?

21. Dicunt ei: Caesaris, Caesari, et quae sunt Dei, Deo. Et mirabantur super eo.

18. Et venerunt ad eum sadducaei, qui dicunt resurrectionem non esse, et interrogabant eum, dicentes:

19. Magister, Moyses nobis scripsit, ut si curant ad eum sadducaei, qui dicunt non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum,

24. Dicentes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit, non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem illius, et suscitet semen fratri suo.

20. Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est, non relicto semine.

21. Et secundus accepit eam, et mortuus est, nec iste reliquit semen. Et tertius similiter.

22. Et acceperunt eam similiter septem, et non reliquerunt semen: novissima omnium defuncta est et mulier.

23. In resurrectione ergo, cum resurrexerint, cujus de his erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem.

24. Et respondens Jesus, ait illis: Nonne ideorati, non scientes Scripturas, neque virtutem Dei?

25. Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nubentur: sed sicut angeli in caelo.

26. De mortuis autem, quod resurgant, non legitis in libro Moysi, super rubum, quomodo dixit illi Deus, inquit: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus

Jesus dixit illis: Reddite igitur quae sunt Caesaris, Caesari, et quae sunt Dei, Deo. Et mirabantur super eo.

18. Et venerunt ad eum sadducaei, qui dicunt resurrectionem non esse, et interrogabant eum, dicentes:

19. Magister, Moyses nobis scripsit, ut si curant ad eum sadducaei, qui dicunt non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum,

24. Dicentes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit, non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem, et mortuus est, non relicto semine.

20. Septem ergo fratres erant, et primus accepit uxorem, et mortuus est, nec iste reliquit semen. Et tertius similiter.

22. Et acceperunt eam similiter septem, et non reliquerunt semen: novissima omnium defuncta est et mulier.

23. In resurrectione ergo, cum resurrexerint, cujus de his erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem.

24. Et respondens Jesus, ait illis: Nonne ideorati, non scientes Scripturas, neque virtutem Dei?

25. Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nubentur: sed sicut angeli in caelo.

26. De mortuis autem, quod resurgant, non legitis in libro Moysi, super rubum, quomodo dixit illi Deus, inquit: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus

ergo quae sunt Caesaris, Caesari, et quae sunt Dei, Deo.

26. Et non poterunt verbum ejus reprehendere coram plebe: et mirati in responso ejus, tacuerunt.

27. Accesserunt autem quidam sadducaeorum, qui negant esse resurrectionem, et interrogaverunt eum,

28. Dicentes: Magister, Moyses scripsit nobis: Si frater alienus mortuus fuerit habens uxorem, et hic sine liberis fuerit, ut accipiat eam frater ejus uxorem, et suscitet semen fratri suo.

29. Septem ergo fratres erant, et primus accepit uxorem, et mortuus est sine filiis.

30. Et sequens accepit illam, et ipse mortuus est sine filio.

31. Et tertius accepit illam: similiter et omnes septem, et non reliquerunt semen, et mortui sunt.

32. Novissime omnium mortua est et mulier.

33. In resurrectione ergo, cujus eorum erit uxor? siquidem septem habuerunt eam uxorem.

34. Et ait illis Jesus: Filii hujus saeculi nubunt, et traduntur ad nuptias: Ili vero qui digni habebuntur saeculo illo, et resurrectione ex mortuis, neque nubent, neque ducent uxores:

36. Neque enim ultra mori poterunt: aequales enim angelis sunt, et filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis.

37. Quia vero resur-

S. Mateo, XXII.
et Deus Jacob? Non est
Deus mortuorum, sed
viventium.
33. Et audientes tur-
bae, mirabantur in do-
ctrina ejus.

Continúa mas adelante.

39. Respondentes autem quidam scribarum, dixerunt ei: Magister, bene dixisti.

40. Et non amplius audebant eum quidquam interrogare.

Continúa adelante.

S. Mateo, XXII.

34. Pharisei autem audientes, quod silentium imposuisset sadducaeis, convenerunt in unum.

35. Et interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum:

36. Magister, quod est mandatum magnum in lege?

37. Ait illi Jesus: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua.

38. Hoc est maximum et primum mandatum.

39. Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

40. In his duobus mandatis universa lex pendet, et prophetae.

Continúa mas adelante.

33. Et ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et ex tota anima, et ex tota fortitudine: et diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustibus et sacrificiis.

34. Jesus autem videns quod sapienter respondiasset, dixit illi: Non es longe a regno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare.

S. Mateo, XXII.

41. Congregatis autem pharisaeis, interrogavit eos Jesus,

42. Dicens: Quid vobis videtur de Christo? cujus filius est? Dicunt ei: David.

43. Ait illis: Quomodo ergo David in spiritu meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pe-

CONCORDANCIA

S. Marcos, XII.

27. Non est Deus mortuorum, sed vivorum: vos ergo multum erratis.

S. Lucas, XX.

grant mortui, et Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum, Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob.

38. Deus autem non est mortuorum, sed vivorum: omnes enim vivunt ei.

S. Marcos, XII.

28. Et accessit unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, et videns quoniam bene illis responderit, interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatorum.

29. Jesus autem respondit ei: Audi, Israel: Dominus Deus tuus, Deus unus est.

30. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum.

31. Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum: majus horum aliud mandatum non est.

32. Et ait illi scriba: Bene, magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, et non est alius praeter eum.

33. Et ait illi scriba: Bene, magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, et non est alius praeter eum.

S. Marcos, XII.

35. Et respondens Jesus dicebat, docens in templo: Quomodo dicunt Christum filium David?

36. Ipse enim David dicit in Spiritu Sancto: Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pe-

S. Lucas, XX.

41. Dixit autem ad illos: Quomodo dicunt Christum filium David?

42. Et ipse David dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pe-

DE LOS SANTOS EVANGELIOS.

S. Mateo, X XII.

44. Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

45. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est?

46. Et nemo poterat ei respondere verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

Continúa en el capítulo siguiente.

CAPITULO XXI.

Jesus perveniens ad pueblo y a sus discipulos contra los vicios de los escribas y fariseos.

S. Mateo, XXIII. 1. y siguientes.

1. Tunc Jesus locutus est ad turbas, et ad discipulos suos,

2. Dicens: Super cathedram Moysi sederunt scribae et pharisaei.

3. Omnia ergo quae scribunt et pharisaei, et primos discubitus in servate et facite: secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt enim opera bona, et non faciunt.

4. Alligant enim onera gravia et importabilia, et imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea movere.

5. Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria sua, et magnificant fimbrias.

6. Amant autem primos recubitus in coenis, et primas cathedras in synagogis.

7. Et salutationes in foro, et vocari ab hominibus, Rabbi.

8. Vos autem nolite vocari Rabbi: unus est enim Magister vester: omnes autem vos fratres estis.

9. Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim Pater vester, qui in caelis est.

10. Nec vocemini magistri, quia Magister vester unus est, Christus.

11. Qui major est vestrum, erit minister vester.

12. Qui autem se exaltaverit, humiliabitur: et qui se humiliaverit, exaltabitur.

13. Vae autem vobis, scribae et pharisaei hypocritae: quia clauditis regnum caelorum ante homines: vos enim non intratis, nec introeuntes sinitis intrare.

S. Marcos, XII. 38.-40. y siguientes.

38. Er dicebat eis in doctrina sua: Cavete a scribis, qui volunt in stolis ambulare, et salutaris ambulare in foro.

39. Et in primis cathedris sedere in synagogis, et primas discubitus in coenis.

40. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

41. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

42. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

43. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

44. Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis, et amant salutationes in foro, et primas cathedras in synagogis, et primas discubitus in coenis.

45. Audiente autem omni populo, dixit discipulis suis:

46. Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis, et amant salutationes in foro, et primas cathedras in synagogis, et primas discubitus in coenis.

47. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

48. Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis, et amant salutationes in foro, et primas cathedras in synagogis, et primas discubitus in coenis.

49. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

50. Qui devorant domos viduarum, et accipiunt prolixam orationem: hi accipient damnationem majorem.

S. Marcos, XII.

tuos scabellum pedum tuorum.

44. David ergo Dominum illum vocat: et quomodo filius ejus est?

45. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est?

46. Et nemo poterat ei respondere verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

S. Lucas, XX.

num illum vocat: et quomodo filius ejus est?

44. David ergo Dominum illum vocat: et quomodo filius ejus est?

45. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est?

46. Et nemo poterat ei respondere verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

CLXX.

CLXXII.

Jesus populum et discipulos suos praemonuit adversum scribarum et pharisaeorum vicia.

S. Mateo, XXIV.
venientem in nubibus caeli cum virtute multa, et majestate.
31. Et mittet angelos suos cum tuba, et voce magna, et congregabunt electos ejus á quatuor ventis, a summis caelorum usque ad terminos eorum.
32. Ab arbore autem fici discite parabolam: cum jam ramus ejus tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est aestas:
33. Ita et vos, cum videritis haec omnia, solitote quia prope est in januis.
34. Amen dico vobis, quia non praeteribit generatio haec, donec omnia haec fiant.
35. Caelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt.

36. De die autem illa, et hora, nemo scit, neque angeli caelorum, nisi solus Pater.
37. Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus Filii hominis.
38. Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptii tradentes, usque ad eum diem quo intravit Noe in arcam.
39. Et non cognoverunt donec venit diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii hominis.
40. Tunc duo erunt in agro: unus assumetur, et unus relinquetur.
41. Duae molentes in mola: una assumetur, et una relinquetur.

CONCORDANCIA
S. Marcos, XIII.
27. Et tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor ventis, a summo terrae usque ad summum caeli.
28. His autem dicit: sicite parabolam. Cum jam ramus ejus tener fuerit, et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit aestas.
29. Sic et vos cum videritis haec fieri, scitote quod in proximo sit in ostiis.
30. Amen dico vobis, generatio haec, donec omnia ista fiant.
31. Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.
32. De die autem illa, vel hora, nemo scit, neque angeli in caelo, neque Filius, nisi Pater.

Continian en el capitulo siguiente.
36. De die autem illa, et hora, nemo scit, neque angeli caelorum, nisi solus Pater.
37. Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus Filii hominis.
38. Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptii tradentes, usque ad eum diem quo intravit Noe in arcam.
39. Et non cognoverunt donec venit diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii hominis.
40. Tunc duo erunt in agro: unus assumetur, et unus relinquetur.
41. Duae molentes in mola: una assumetur, et una relinquetur.

CAPITULO XXIV.

Discurso de Jesus sobre la vigilancia.

S. Mateo, XXIV. 42. y siguientes.

CCLXXXVIII.
CLXXXVII.
Sermo Christi de vigi-
lantia.

42. VIGILATE ergo, quia nescitis quia hora Dominus vester venturus sit.
43. Illud autem scitote, quoniam si seiret paterfamilias, qua hora fur-

S. Marcos, XIII. 33. y siguientes.

33. VIDETE, vigilate et orate: nescitis enim quando tempus sit.
34. Sicut homo qui per-

S. Lucas, XXI.
Filius hominis venientem in nube cum potestate magna, et majestate.
28. His autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptionis vestrae.
29. Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam et omnes arbores: cum produerunt jam ex se fructum, scitis quoniam prope est aestas.
31. Ita et vos, cum videritis haec fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei.
32. Amen dico vobis, quia non praeteribit generatio haec, donec omnia fiant.
33. Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt, que Filius, nisi Pater.

Continian en el capitulo siguiente.
36. De die autem illa, et hora, nemo scit, neque angeli caelorum, nisi solus Pater.
37. Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus Filii hominis.
38. Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptii tradentes, usque ad eum diem quo intravit Noe in arcam.
39. Et non cognoverunt donec venit diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii hominis.
40. Tunc duo erunt in agro: unus assumetur, et unus relinquetur.
41. Duae molentes in mola: una assumetur, et una relinquetur.

S. Lucas, XXI. 34. y siguientes.

34. ATTENDITE autem vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula, et ebrietate, et curis hujus vitae, et superveniat profectus, et rapiat vos: et dedit in vos repentina dies illa:

S. Mateo, XXIV.
venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam.
41. Ideo et vos estote parati: quia qua nescitis Filius hominis venturus est.
45. Quis, putas, est fidelis servus, et prudens, quem constituit dominus suus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore?
46. Beatus ille servus, quem cum venerit dominus ejus, invenerit sic facientem.
47. Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48. Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire:
49. Et coeperit percutere conservos suos, manducet autem, et bibat cum ebriosis:
50. Veniet dominus servi illius, in die qua non sperat, et hora qua ignorat:
51. Et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis: illic erit fletus et stridor dentium.

S. Marcos, XIII.
servis suis potestatem ejusque operis, et janitori precepit ut vigilet.
35. Vigilate ergo, nescitis enim quando dominus domus veniat, sero an media nocte, an gallicantu, an mane).
36. Ne, cum venerit repente, inveniat vos dormientes.
37. Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate.
Continian en el capitulo siguiente.
47. Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48. Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire:
49. Et coeperit percutere conservos suos, manducet autem, et bibat cum ebriosis:
50. Veniet dominus servi illius, in die qua non sperat, et hora qua ignorat:
51. Et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis: illic erit fletus et stridor dentium.

S. Lucas, XXI.
35. Tamquam laqueus enim superveniet in omnes qui sedent super faciem omnis terrae.
36. Vigilate itaque, ommi tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia quae futura sunt, et stare ante Filium hominis.
Continian al fia de este capitulo.
47. Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48. Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire:
49. Et coeperit percutere conservos suos, manducet autem, et bibat cum ebriosis:
50. Veniet dominus servi illius, in die qua non sperat, et hora qua ignorat:
51. Et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis: illic erit fletus et stridor dentium.

S. Mateo, XXV.

1. Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso et sponsae.
2. Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes.
3. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non sumpservit oleum secum:
4. Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
5. Moram autem faciente sponso, dormitarunt omnes, et dormierunt.
6. Media autem nocte, clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.
7. Tunc surrexerunt omnes virgines illae, et ornarunt lampades suas.
8. Fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae extinguuntur.
9. Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.
10. Dum autem irent emere, venit sponsus: et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua.
11. Novissime vero veniunt et reliquae virgines, dicentes: Domine, domine, aperi nobis.
12. At ille respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos.
13. Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.
14. Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua:
15. Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem: et profectus est statim.

1. Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso et sponsae.
2. Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes.
3. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non sumpservit oleum secum:
4. Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
5. Moram autem faciente sponso, dormitarunt omnes, et dormierunt.
6. Media autem nocte, clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.
7. Tunc surrexerunt omnes virgines illae, et ornarunt lampades suas.
8. Fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae extinguuntur.
9. Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.
10. Dum autem irent emere, venit sponsus: et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua.
11. Novissime vero veniunt et reliquae virgines, dicentes: Domine, domine, aperi nobis.
12. At ille respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos.
13. Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.
14. Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua:
15. Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem: et profectus est statim.

1. Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso et sponsae.
2. Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes.
3. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non sumpservit oleum secum:
4. Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
5. Moram autem faciente sponso, dormitarunt omnes, et dormierunt.
6. Media autem nocte, clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.
7. Tunc surrexerunt omnes virgines illae, et ornarunt lampades suas.
8. Fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae extinguuntur.
9. Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.
10. Dum autem irent emere, venit sponsus: et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua.
11. Novissime vero veniunt et reliquae virgines, dicentes: Domine, domine, aperi nobis.
12. At ille respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos.
13. Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.
14. Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua:
15. Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem: et profectus est statim.

- 16. Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque.
- 17. Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo.
- 18. Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui.
- 19. Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis.
- 20. Et accedens qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum.
- 21. Ait illi dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis: quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui.
- 22. Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum.
- 23. Ait ille dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis: quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui.
- 24. Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio quia homo durus es, metis ubi non seminasti, et congregas ubi non sparsisti:
- 25. Et timens abii, et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod tuum est.
- 26. Respondens autem dominus ejus, dixit ei: Serve male et piger, sciebas quia meto ubi non semino, et congrego ubi non sparsi:
- 27. Oportuit ergo te committere pecuniam meam numulariis, et ventrens ego recepissem utique quod meum est cum usura.
- 28. Tollite itaque ab eo talentum, et date ei qui habet decem talenta.
- 29. Omni enim habenti dabitur, et abundabit: ei autem qui non habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo.
- 30. Et inutilem servum eijcite in tenebras exteriores: illic erit fletus, et stridor dentium.
- 31. Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suae.
- 32. Et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab haedis:
- 33. Et statuet oves quidem a dextris suis, haedos autem a sinistris.
- 34. Tunc dicet Rex his qui a dextris ejus erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.
- 35. Esurivi enim, et dedistis mihi manducare: sitiivi, et dedistis mihi bibere: hospes eram, et collegistis me:
- 36. Nudus, et cooperuistis me: infirmus, et visitastis me: in carcere eram, et venistis ad me.
- 37. Tunc respondebunt ei justi, dicentes: Domine, quando vidimus te esurientem, et pavimus te: sitiivem, et dedimus tibi potum?
- 38. Quando autem te vidimus hospitem, et collegimus te: aut nudum, et cooperuimus te?
- 39. Aut quando te vidimus infirmum, aut in carcere, et venimus ad te?
- 40. Et respondens Rex, dicet illis: Amen dico vobis, quandoi fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

- 41. Tunc dicet et his qui a sinistris erunt: Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum, qui paratus est diabolo et angelis ejus.
 - 42. Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare: sitiivi, et non dedistis mihi potum.
 - 43. Hospes eram, et non collegistis me: nudus, et non cooperuistis me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me.
 - 44. Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem, aut sitiivem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere, et non ministravimus tibi?
 - 45. Tunc respondebit illis, dicens: Amen dico vobis, quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis.
 - 46. Et ibunt hi in supplicium aeternum, justi autem in vitam aeternam.
- S. Lucas, XXI.
- 37. Erat autem in diebus illis in templo: noctibus vero exiens, morabatur in monte qui vocatur Oliveti.
 - 38. Et omnis populus manebat ad eum in templo audire eum.

SEXTA PARTE,

QUE CONTIENE LO SUCEDIDO EN TIEMPO DE LA CUARTA PASCUA CELEBRADA POR JESUCRISTO DESPUES DE SU BAPTISMO, Y DE ALLI HASTA SU MUERTE.

CAPITULO PRIMERO.

Conspiracion de los Judios, y convenio de Judas.

S. Mateo, XXVI. 1-16. S. Marcos, XIV. 1-11. S. Lucas, XXII. 1-6.

- 1. Et factum est, cum consummasset Jesus sermo-nes hos omnes, dixit discipulis suis: 1. ERAT autem Pascha et Azyma post biduum, et quarebant summi sacerdotum et scribae, quomodo Jesum in-ferret: timebant re-rodere. 1. APPROXIMABAT autem dies festus Azymorum, quod dicitur Pascha: et dicebat Pascha: et quarebant prin-cipales sacerdotum et scri-bae, quomodo Jesum in-ferret: timebant re-rodere.
- 2. Et quarebant prin-cipales sacerdotum et scri-bae, quomodo Jesum in-ferret: timebant re-rodere.
- 3. Tunc congregati sunt principes sacerdotum (1), et seniores populi, in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: 2. Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.
- 4. Et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et occiderent.
- 5. Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

Continúa en el capítulo XIII de la V. parte (2).

(1) En el griego se halla la expresion et scribae, tanto en S. Mateo, como en los otros dos evangelistas.

(2) S. Mateo y S. Marcos recuerdan aqui lo que sucedió algunos dias ántes,